

Engelsiz iletişimde dil birliği

Dr. Salih Kenan Şahin

1990'da Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun oldu. Uzmanlık eğitimini Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Kliniğinde, işletme yüksek lisansını Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsünde tamamladı. Özel sağlık kuruluşlarında yöneticilik ve yanı sıra aktif siyasi görevler yaptı. 2005-2009 yılları arasında SSK İstanbul Sağlık İşleri Bölge Müdürlüğünde, Genel Sağlık Sigortasının kuruluş çalışmalarına katkı verdi. 2009-2019 arasındaki iki dönem Pendik Belediye Başkanlığı yapan Dr. Şahin halen İstanbul Medipol Üniversitesinde öğretim üyesidir.

İletişim; duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılmasıdır (1). Diğer bir ifade ile tarafların birbirini anlamasıdır. Sözlü ifade ve yazılı kavramsal olarak dil, insanların anlaşmasında ve bilginin oluşmasında en önemli iletişim aracıdır. İletişim, tarafların anlaşabileceği ortak bir dille sağlanabilir. Tüm taraflar aynı kavramdan aynı şeyi anladıkları ölçüde iletişim başarılı olur. Özel gereksinimli bireyler için ülkemizde son yıllarda önemli gelişmeler yaşanmıştır (2). Ancak hâlâ çok eksiklerimiz var. Kamu kurumlarımızın ortaya koyduğu gelişmeyi, akademik alanda gösteremedik. Güçlü akademik yapıları, çalışma gruplarını, bilgi ve çözüm üretim merkezlerini çoğaltamadık. Bu alandaki Türkçe literatürümüz çok zengin değil. Geçmiş yıllardaki metinleri günümüze uyarlamakta oldukça fazla sorun mevcut. Bunun yanı sıra uluslararası literatürü karşılayacak Türkçe terminolojideki yetersizlik ve dil birliği eksikliği, aktüel ve bilimsel çalışmaların önünde önemli bir engeldir.

Bilgiyi geliştirmede dil birliği oldukça önemlidir. Dil birliği konusundaki sorunları iki ana başlıkta toplamak mümkündür. İlki gündelik kullanılan terimlerde sıklıkla yapılan değişim, ikincisi uluslararası terminolojiyi karşılayacak Türkçe terim yetersizliği ve karmaşasıdır. Özel gereksinimli bireyler, geçmiş yıllardaki mevzuatta ve bilimsel literatürde, çürük, malul, sakat, özürsüz gibi kelimelerle tanımlanmıştır. Bu tanımların incitici, ayrımcılığa yol açıcı olmasından dolayı, değiştirilme ihtiyacı doğmuş ve yeni kavram arayışları hep var olmuştur.

Özel gereksinimli bireyleri nasıl adlandırmak gerektiğine dair tartışmalarda,

kelimelerdeki olumsuz anlamın bertaraf edilebilmesi ana mesele hâline gelmiştir. "Bunun nedeni Türkiye'de özel gereksinimli birey olmanın büyük bir olumsuzlukla (kişisel trajedi, utanç kaynağı vb.) damgalanmış olmasıdır" (3). Çürük, malul gibi kavramlar geçmişte durumu tanımlarken bu kelimeler artık hemen hiçbir metinde kullanılmamaktadır.

Bu alandaki yaygın terimlerden biri de sakattır. "Toplumsal algıdaki sakatlık imgesi, uzun bir dönem tıp biliminden ilham alan bir tanımın gölgesinde kalmıştır." Sağlam, normal, eksiksiz bir beden kabulünden yola çıkan bu yaklaşım, bireyin durumunu sanki bir hastalık gibi tanımlamıştır (3).

2005 yılında çıkan "Özürlüler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" bu alanda önemli bir düzenlemedir. Kanun'un çıkarıldığı tarihte çürük, malul, sakat yerine özürsüz kavramının gelmesi önemli bir ilerleme olarak değerlendirilmiştir. Ancak zaman içinde özürsüz kavramıyla ilişkili olumsuz değerlendirmeler gelişmiştir. Bir defoya işaret ettiği, özürsüz kavramının genellikle hatalı üretimi çağrıştırdığı belirtilmiştir (3). 2013 yılında yapılan düzenleme ile Kanun'daki tüm özürsüz ibareleri, engelli ibareleri ile değiştirilmiştir.

Bugün alandaki birçok sivil toplum kuruluşu (STK) ve bu kuruluşların çalışanları, engelli kavramını kullanmayı tercih etmekte ve bu vesileyle kişinin engellenmişliğinin altını çizdiğini belirtmektedirler. Fakat bu tanım da yer yer eleştirilmekte, engelin kişide değil, toplumda olduğu vurgulanmakta, bireyin engelli

olarak tarif edilmesi de rahatsızlığa yol açmaktadır (3).

Gündelik yaşamdaki bu kavramsal tartışmadan daha fazlası bilimsel alanda yaşanmaktadır. Karmaşa, bilimsel gelişmeyi de olumsuz etkilemektedir. Tanımlama, adlandırma ve sınıflandırmada birlik bilimsel çalışmaların ana omurgasıdır. Kayıtların ortak bir tanımlamaya kavuşması sayesinde sağlıklı veri ve buna bağlı sağlıklı bilgi oluşabilir. Kaliteli tanımlama, bütçeleme, klinik araştırma, eğitim, finansal analiz, pazarlama, hasta bakımı, kalite ve risk yönetimi, istatistik, strateji geliştirme gibi birçok alanda uygun bir veri tabanı oluşturmak için de gereklidir (4). Hukuk ve kamu hizmetleri açısından özel gereksinimli bireyin durumunun doğru tanımlanması daha da önemlidir.

Bilginin ulusal boyutu kadar uluslararası boyutu da vazgeçilmezdir. Sağlık bilimlerinde tanımlama sadece ülkemizin değil tüm dünyanın problemidir. Sağlıkla ilgili doğru karar süreçlerinin başlangıç noktasını tanı kayıtlarının eksiksiz tutulması ve bu kayıtlar üzerinden yapılacak istatistiksel çalışmalar oluşturmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) karmaşıklaşan ve zorlaşan sağlık hizmetlerinin yönetimi ve finansmanı için doğru ve eksiksiz sağlık kayıtlarının tutulması zorunluluğundan yola çıkarak uluslararası standartlar geliştirmiştir. "International Classification of Diseases" ifadesinin kısaltması olan ICD, Uluslararası Hastalık Sınıflaması sistemi, ülkemizde de kullanılmaktadır (5).

International Classification of Functioning (ICF), DSÖ tarafından geliştirilmiş uluslararası sınıflandırma ailesinin di-

ğer üyesidir. DSÖ, 1980 yılında kısa adı ICIDH olan *International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps* sınıflandırma sistemini hayata geçirmiştir. 2001 yılında bu sistemi yeniden revize ederek, kısa adı *ICF International Classification of Functioning, Disability and Health* sınıflandırmasına geçilmiştir. 2001'deki sınıflandırma "handicap" sözcüğünü kullanımdan kaldırarak bunun yerine "participation restrictions" sözcüğünü uygun bulmuştur (6).

ICF geniş kapsamlı bilgilerin kodlanması için bir çerçeve oluşturmakta, ayrıca sağlıkla ilgili farklı disiplinler ve bilimler arası iletişim için dünya çapında ortak bir dil sağlanmasına fırsat vermektedir. ICF sınıflandırmasının genel amacı, sağlık ve sağlıkla ilgili durumların tanımlanması için ortak, standart bir dil ve çerçeve oluşturmaktır. Ayrıca sağlık ve iyilik halinin eğitim ve iş gücü gibi bazı bileşenlerini tanımlamaktadır. Bu nedenle, ICF içinde kapsanan alanlar sağlık alanları ve sağlıkla ilgili alanlar olarak görülebilir. Bu alanlar, vücut, toplum ve birey bakış açılarından, iki liste halinde tanımlanmıştır. Birincisi "Vücut İşlevleri ve Yapıları", ikincisi "Aktiviteler ve Katılım"dır (7).

ICF sınıflamasında, özel gereksinimli birey, üç farklı sözcükle tanımlanmıştır; *impairments*, *disabilities* ve *handicaps*. Üç farklı ifadenin kullanılmasıyla, durumu sadece beden üzerinden değil, birey ve toplum üzerinden de doğru tanımlayarak, özel gereksinimli bireylerin daha aktif ve toplumsal rollerde daha etkin olması amaçlanmıştır. Doğru tanımlar ve sınıflandırmalarla, genel bir çerçeve oluşturulması ve bu çerçevenin kullanılmasının yanında özel gereksinimli bireyler alanında aktiviteler, hizmetler ve politikalar açısından değerli

katkı sağlaması hedeflenmiştir (7). Bu kavramsallaştırma yaklaşımı, durumun toplumsal yönüne vurgu yapması, engeli kişinin bedeninde değil, onu çevreleyen toplumsal örgütlenmede araması itibarıyla da önemlidir (3).

Türkçede özel gereksinimli bireyleri bir tek terim ile tanımlamaya çalışmamız ile özel gereksinimli bireylerin toplumsal ve katılım durumu için ayrı terimlerin olmayışı, çevirilerde sorunlara yol açmıştır. ICIDH-1980 sınıflamasındaki *impairments*, bir veya daha çok uzvun kısmen veya tümüyle eksik veya işlevsiz olmasını nitelendirirken, *disability* kavramı yaygın toplumsal ve mekânsal pratiklerin söz konusu bedensel farkları göz ardı etmesinden kaynaklanan kısıtlamalara ve/veya olumsuzluklara atıf yapmaktadır. *Handicap* ve sonra yerine kullanılan *participation restrictions* ise katılım kısıtlamalarını tanımlamak için kullanılmaktadır (3).

DSÖ bu tanımlamaya geçtiği 1980 yılından bu yana kırk yıl geçmesine rağmen bu uluslararası temel terminolojinin tam Türkçe karşılığı konusunda dil birliğine varılamamıştır. Bu konudaki önemli kurumların yayınlarından konuyu tartışmak sorunun önemini daha iyi kavranmasına imkân verecektir.

Birinci örnek Türk Tabipleri Birliğinin yayın organı STED-Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi'nden. Eylül 2000'de Dr. Zeynep Baykan tarafından yayımlanan, "Özürlülük, Engellilik, Sakatlık Nedenleri ve Korunma" isimli yayında *impairment* için özürlülük, *disability* kelimesi için sakatlık, *handicap* kelimesi için engellilik terimleri Türkçe karşılık olarak kullanılmaktadır.

Özürlülük (*impairment*); kişinin fizyolojik, psikolojik, anatomik yapı ya da

Bilginin ulusal boyutu kadar uluslararası boyutu da vazgeçilmezdir. Sağlık bilimlerinde tanımlama sadece ülkemizin değil tüm dünyanın problemidir. Sağlıkla ilgili doğru karar süreçlerinin başlangıç noktasını tanı kayıtlarının eksiksiz tutulması ve bu kayıtlar üzerinden yapılacak istatistiksel çalışmalar oluşturmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) karmaşıklaşan ve zorlaşan sağlık hizmetlerinin yönetimi ve finansmanı için doğru ve eksiksiz sağlık kayıtlarının tutulması zorunluluğundan yola çıkarak uluslararası standartlar geliştirmiştir.

işlevlerindeki herhangi bir eksiklik ya da anormalliktir. Sakatlık (*disability*); özürlülük sonucu oluşan ve normal bir insanın başarı ile sonuçlandırabileceği herhangi bir aktiviteyi gerçekleştirmede ortaya çıkan bir eksiklik ya da sınırlamadır. Engellilik (*handicap*); yaşa, cinsiyete, sosyal ve kültürel etkenlere bağlı olarak, özürlülük ve sakatlık sonucu oluşan, o birey için normal olan bir işlevin yerine getirilememesi, tamamlanamaması ya da eksik kalmasıdır (8).

İkinci örnek ise Sağlık Bakanlığınca tercih edilen tercümede karşımıza çıkmaktadır. DSÖ, *Basic Epidemiology* kitabının 2006 baskısı, 2009 yılında Sağlık Bakanlığı tarafından Temel Epidemiyoloji adıyla tercüme edilmiştir. İngilizce orijinalinde (Şekil 1.) *impairments*, *disabilities* ve *handicaps* kavramları ve anlamları bir tablo ile açıklanmıştır. Aynı tablonun tercümesinde (Şekil 2.) İngilizce kelimelere karşılık olarak Baykan'ın makalesinde olan sakatlık, engellilik, özürülük sözcükleri tercih edilmiştir. Fakat burada, *impairment* için sakatlık, *disability* için engellilik, *handicap* için özürülük terimleri Türkçe karşılık olarak belirlenmiştir. Üç İngilizce kelime için aynı üç Türkçe kelimeyi karşılık olarak verirken, farklı karşılıklar seçmek, dil birliği sorununu net bir şekilde karşımıza çıkarmaktadır.

Karademir uzmanlık tezinde bu kavramlara farklı anlamlar yüklemiştir. Sakatlık (*impairment*); insanda bulunabi-

len bedensel ya da düşünsel kaynaklı her türlü eksiklikler ve bozukluklar. İş görmezlik (*disability*, *disablement*, *incapacity*); kişide bulunan sakatlığın bireyin bedensel ya da düşünsel işlevlerini yeterli ve gereğinde sürdürebilmesini engellediği durum. Engelli kişi (*handicapped*); kişiyi kendi işinde mesleğini yapamaz duruma getiren sakatlık (11).

Kızılaslan ve arkadaşları, İngilizce kavramları tanımlarken farklı karşılıklar kullanarak konuyu tartışmışlardır. *Impairment* kelimesine karşın, zedelenme sözcüğünü tercih etmişlerdir. "Zedelenme (*impairment*): Bireyin fizyolojik, psikolojik, anatomik yapı ya da işlevlerindeki herhangi işlev veya normal dışı yani anormal bir eksiklikler" (6).

Yetersizlik (*disability*): Zedelenme (*impairment*), etkinlik sınırlılıkları (*activity limitations*) ve katılım kısıtlamaları (*participation restrictions*) terimleri için kullanılan bir şemsiye terimdir. Bu durum-

da yetersizlik (*disability*) kelimesi daha şemsiye bir terim olarak zedelenmeyi (*impairment*) ve engeli (*participation restrictions*) kapsar. Engel kelimesi bu durumda bir sıfatı değil bir durum karşısında güçlüğü tanımladığı için artık bir isimdir (6).

ICF 2001 versiyonu basım hakları, DSÖ genel direktörlüğü Türkçe baskınının yayın haklarını Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Özürülüler İdaresi Başkanlığına vermiş ve 2004 yılında "İşlevsellik, Yetiyitimi ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırması: ICF" olarak basılmıştır (12). Çevirenlerin (Elif Kabakçı ve Ahmet Göğüş) çeviri notu da aynı soruna vurgu yapmakta ve değerlendirmelerini şöyle aktarmaktadırlar: "İngilizce'deki *impairment* kelimesi, ICF sistemi içinde, sağlık koşulları ile ilintili vücut işlevleri veya yapılarında görülen problemleri belirtmek amacıyla kullanılmıştır. Bu nedenle, *impairment* işlev veya yapı bozukluğu olarak çevrilmiştir. Metin içinde bazı yerlerde geçen *disorder* terimi ise kavram karmaşasını önlemek için *bozukluk (disorder)* olarak belirtilmiştir. Çevirmenler, *impairment* terimini, ICF'de tanımlanan özellikleriyle ifade edecek ve farklı kullanıcılar tarafından kabul görececek Türkçe terim önerilerine açıktır" (12).

Yazının amacı, temel kavramlar olan *impairment*, *disability*, *handicap* veya *participation restrictions* sözcükleri için pratikle uyumlu, ortak kelimelerin eksikliğine vurgu yapmaktır. Temel ke-

Box 2.6. Schema for assessing non-fatal health outcomes

Disease	Impairment	Disability	Handicap
Polio	Paralyzed legs	Inability to walk	Unemployed
Brain injury	Mild mental retardation	Difficulty in learning	Social isolation

Şekil 1: WHO Epidemiyoloji Kitabı İngilizce Orijinali (9).

Kutu 2.6. Ölümcül olmayan sağlık çıktılarının değerlendirilmesi

Hastalık	Sakatlık	Engellilik	Özürülük
Polyo	Felçli bacaklar	Yürüyememe	İşsiz
Beyin yaralanması	Hafif zihinsel engellilik	Öğrenme zorluğu	Sosyol izolasyon

Şekil 2: WHO Epidemiyoloji Kitabı Türkçe Tercümesi (10).

limelerle ifade edilen üç temel durumu karşılayacak, kavram ve sözcüklerin tanımlanması veya dilimiz kurallarına uygun yeni kelimeler üretilmesi zorunluluğunu anlatmaktadır. İletişim, bilgi ve bilimsel gelişmeler için vazgeçilmezdir.

DSÖ'de çalıştığı süreçte ICF için emekleri olan bir bilim insanımız, sağlık bilişim sistemleri ve psikiyatri profesörü T. Bedirhan Üstün, travma sonrası oluşan görme kaybı örneği üzerinden sınıflamayı şöyle tarif ediyor (Şekil 3):

1. İşlev/yapı yitimi; görme kaybı. Yapılacak faaliyet; önleme ve belirti giderme.
2. Etkinlik sınırlaması; evde iş yapmada sınırlılık. Yapılacak faaliyet; tedavi, eğitim ve rehabilitasyon.
3. Katılım kısıtlılığı; ehliyet almada kısıt koyma (engel). Yapılacak faaliyet; sosyal çalışma, eğitim ve yasama aktiviteleri.

Yeti yitimi, özel gereksinimli bireyleri tarif etmede güncel olarak kullanılan bir sözcüktür. Bu sözcük, *disability* kelimesine karşılık gelmesi için üretilmiştir. İngilizcede *disability*, *dis* ön eki ve *ability* ibaresinde anlamını bulmaktadır. *Ability* fiziksel veya zihinsel yetenek, kabiliyet, güç anlamına gelmektedir (14). *Dis* olumsuzluk, zıt, karşıt anlamında bir ön ektir (14). TDK güncel Türkçe sözlükte "yeti" kelimesinin yalın hali, "insanda bulunan, bir şey yapabilme yeteneği, kuvve, meleke" olarak tanımlanmaktadır (1). Bazı makalelerde "yetiyitimi" birleşik bir tek kelime olarak yazılsa da TDK güncel Türkçe sözlükte "yetiyitimi" birlikte bir tek kelime olarak tarif edilmemektedir. Kızılaslan ve arkadaşlarına göre de Batı literatüründe *disability* kelimesi yeti yitimi olan bireyler için sık kullanılan terimdir (6).

Önerilerde bulunmamız haddi aşma

olarak değerlendirilebilirse de konuya katkı olabilir düşüncesiyle fikirlerimi paylaşmak isterim. Yeti yitiminde olduğu gibi, ihtiyaç duyulan kavramlar için tek kelime yerine kelime gruplarının oluşturulması mümkündür. Üstün'ün yaklaşımındaki gibi, DSÖ tanımındaki *impairment* kavramının kapsamı yitim ile uyumlu olması nedeniyle, *impairment* karşılığı olarak yeti yitimi kavramının kullanımı değerlendirilebilir. Kızılaslan ve arkadaşlarının ifade ettikleri gibi *disability* şemsiye bir kavramdır ve Üstün'ün şematize ettiği gibi "yeti sınırlılığı" önerilebilir. Burada "yeti" üzerinden giderek "*handicap*" veya "*participation restrictions*" durumuna karşılık olarak "yeti kısıtlılığı" kavramı düşünülebilir. Uygulamada "yeti kısıtlılığı" ile "yeti sınırlılığı" ibarelerinin karıştırılması mümkün gözükse de "yeti sınırlılığı" tanımındaki şemsiye rolünden dolayı, mevcut durumla karşılaştırılınca teknik detaylar dışında büyük bir sorun olmayacaktır.

Özel gereksinimli bireyler konusunda daha hızlı mesafe alınması için bilimsel gelişmeye, bilimsel gelişme için dil birliğine ihtiyaç vardır. Dil birliğinin sağlanması, iletişim sorunlarını en aza indirecek, daha çok ve etkili bilgiyi üretme imkânını sağlayacaktır. Konuyu detaylı

tartışarak gündeme getirmenin ana gayesi, dil karmaşasının çözülmesine yönelik tetikleyici olabilmektir. İvedilikle bakanlıkların, üniversitelerin, STK ve TDK uzmanlarının bir masa etrafında sorunu çözmek üzere bir araya gelmesi yegâne yol olarak gözükmemektedir.

Kaynaklar

1) TDK. Türkçe Sözlük <https://sozluk.gov.tr> (Erişim Tarihi: 11.04.2020).

2) Engelli ve Yaşlı İstatistik Bülteni <https://ailevecalisma.gov.tr/media/42250/istatistik-bulteni-2020-mart.pdf> (Erişim Tarihi: 11.04.2020).

3) Yardımcı, S., Sakatlığın Tarihsel İnşası. Engellilik ve Ayrımcılık Eğitimciler İçin Temel Metinler ve Örnek Dersler, <http://secbir.org/images/2015/pdf/metin1.pdf> (Erişim Tarihi: 11.04.2020).

4) Aypak, C., ICD-10 ya da ICPC-2-R Kodlama Sistemlerinin Kullanılmasının Birinci Basamakta Hizmet Planlaması Üzerine Etkisi. In: 16 Ulusal Aile Hekimliği Kongresi s:133-40. <http://www.turkaileheker.org/wp-content/uploads/2018/10/TAHUD-c22-i3-ICD-10-ya-da-ICPC-2-R-kodlama.pdf> (Erişim Tarihi: 11.04.2020).

5) Demir M., Kodlama Kültürsüzlüğü Örnek 1: ICD-10. *SD Dergisi*, 2007, 2. <http://www.sdplatform.com/Dergi/25/Kodlama-Kultursuzlugu-Ornek-1-ICD-10.aspx> (Erişim Tarihi: 11.04.2020).

6) Kızılaslan A. Yeti Yitimi Modellerinin Tarihsel Süreci. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2016;6:183-97. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/292606> (Erişim Tarihi: 11.04.2020).

7) Ertürk BB. İşlevsellik, Yeti Yitimi ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırılması. 2003; http://www.sosyalsiyaset.net/documents/yeti_yitimi_islevsellik.htm (Erişim Tarihi: 11.04.2020).

8) Baykan Z. Özürlülük, Engellilik, Sakatlık Nedenleri ve Korunma. *TTB Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 2000; <https://www.ttb.org.tr/STED/sted0900/4.html> (Erişim Tarihi: 11.04.2020).

9) Bonita R, Beaglehole R, Kjellström T. *Basic Epidemiology*, World Health Organization, 2006, https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/43541/9241547073_eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y (Erişim Tarihi: 11.04.2020).

10) Bonita R, Beaglehole R, Kjellström T. *Temel Epidemiyoloji, T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Sağlık Kurumu*, 2009, <https://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/epidemiyoloji.pdf> (Erişim Tarihi: 11.04.2020).

11) Karademir Ş. Özürlülük Sınıflaması İçin Bir Model Oluşturma-Uzmanlık Tezi, T.C. Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı; 2008, [http://adudspace.adu.edu.tr:8080/jspui/bitstream/11607/1327/3/Şeniz Karademir-tez.pdf](http://adudspace.adu.edu.tr:8080/jspui/bitstream/11607/1327/3/Şeniz%20Karademir-tez.pdf) (Erişim Tarihi: 11.04.2020).

12) DSÖ. İşlevsellik, Yetiyitimi ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırması: ICF, Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı; 2001, https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/42407/9241545429_tur.pdf?sequence=8&isAllowed=y (Erişim Tarihi: 11.04.2020).

13) Üstün B., Sağlık İşlevsellik ve Yetiyitimi, Koç Üniversitesi, 2017, <https://www.slidshare.net/ustunb/icf-saglik-yetiyitimi-ve-islevselligin-siniflandirilmesi> (Erişim Tarihi: 11.04.2020).

14) Cambridge Dictionary, 2020, <https://dictionary.cambridge.org/tr/sözlük/ingilizce-türkçe/ability> (Erişim Tarihi: 11.04.2020)

IMPAIRMENT	DISABILITY	HANDICAP / PARTICPATION RESTRICTION
Loss of organ function / structure	Loss of performance / ability	Loss of normal societal activities
BEDEN	BİREY	TOPLUM
İŞLEV/YAPI	ETKİNLİK	KATILIM
YİTİM	SINIRLILIK	KISITLILIK

Şekil 3: DSÖ Sınıflaması Temel Yaklaşımı, Üstün'den Değiştirilerek (13).